

Förslaget om nya regler för strandskydd slår hårt mot befolkning i skärgårdarna

Regeringen överlämnade för ett par veckor sedan en remiss till Lagrådet angående nya regler för strandskydd. I det 200 sidor långa dokumentet nämns inte på en rad att det bor människor i kust- och skärgårdsområdet som i hög grad berörs av förslagen, vi är runt 90 000 personer.

Skärgårdarnas Riksförbund anser att utredningen och lagrådsremissen om ett differentierat strandskydd ska läggas i papperskorgen i den delen av förslaget som gäller kust och skärgård. I stället bör en ny utredning tillsättas med uppdrag att:

- behålla 100 m strandskydd generellt och ingen ytterligare skärpning.
- införa ett nytt särskilt skäl för dispens generellt som tydligt medger att *nya* verksamheter kan etableras inom strandskyddat område när det av vikt för verksamheten.
- det utvidgade strandskyddet ses över igen och reduceras kraftigt till där det verkligen behövs. Uppdraget ges till en grupp som besitter breda kompetenser.
- ge kommuner och regioner ett tydligare mandat att se till landsutveckling också inom kust- och skärgårdsområdet. Kommunerna ska ha mandat att besluta i strandskyddsfrågor och även regionerna bör ha en roll.

Restriktiv tillämpning

Enligt förslaget ska dagens mycket restriktiva strandskyddslagstiftning tillämpas ännu mer restriktivt i just kust- och skärgårdsområden. Det kommer att begränsa möjligheten till bostadsbyggande och näringsverksamhet ytterligare. Till detta kommer att samma restriktivitet ska tillämpas inom hela det område som fått utvidgat strandskydd till 300 m. Det gäller en mycket stor del av Sveriges kust och skärgård vilket många inte känner till. Det handlar om sammanlagt 2 500 mil.

I Lagrådsremissen framhålls att riksdagen har angett att det övergripande målet för den svenska landsbygdspolitiken ska vara en livskraftig landsbygd med likvärdiga och goda möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktig hållbar utveckling i hela landet (prop. 2017/18:179). När nu möjligheten att utveckla sitt boende eller sin näringsverksamhet ska försvåras ytterligare i kust- och skärgårdsområdet frågar man sig som boende och företagare i skärgården om detta verkligen är förenligt med ett rättssäkerhetsperspektiv.

Närheten till vattnet

När man bor och verkar i skärgården är man utan pardon beroende av vattnet. Man behöver bo nära och ha en brygga att lägga till med sin båt vid. Helst ett båthus faktiskt, eftersom det är en säkerhetsfråga att gå ombord i en snöig och blöt båt under vintermånaderna och vara tvungen att hoppa på hala bryggor. Skärgården har andra levnadsvillkor på vintern än under de förföriska sommarmånaderna. Det sprids idag myter och osanningar om att tillgången till stränder och allmänhetens möjligheter att röra sig i naturen är hotad. Det är inte sant. Vi har stor tillgång till både natur och stränder i vårt land.

Syftet med skärpningarna är att förhindra fritidshusbebyggelse. Den helt övervägande delen av strandskyddsdispenser idag handlar om tillägg inom befintliga tomter som att bygga en bod, ett gästhus, en veranda, en ny strandskoning, en avloppsanläggning, ett nytt elskåp eller dylikt. Det avstyckas mycket få nya tomter inom strandskyddat område. Samma sak gäller bebyggelsepåverkad strand. SCB redovisar att 28 procent av våra havsstrandlinjer är *bebyggelsepåverkade*. Det beräknas genom att man utgår från *någonting* som gjorts av mänsklig hand som ligger inom 100 m från en strand. I staden besväras man inte av att det finns hus och människor när man är ute på promenad.

Samexistens

Tvärtom ser vi att den stora majoriteten av de besökare som kommer ut i våra skärgårdar under de nio sommarveckorna efterfrågar att det finns matställen, handelsbodar, bekväma faciliteter för övernattnig, iordningställda och uppmärkta vandringsleder med mera. Med anledning av detta kan man fråga om inte att det allmänna, det vill säga kommunerna i stället skulle ta ett större ansvar för sådant som toaletter, sophämtning och iordningställda badplatser för de besökare som kommer ut i skärgårdarna under dessa sommarveckor för att idka friluftsliv.

För att kust- och skärgårdsområdet ska var ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart behöver det finnas människor där som bor och verkar året runt och som upprätthåller den biologiska mångfalden och hävden genom ett aktivt jordbruk och tar ansvar för en utvecklad besöksnäring som ger stadsmänniskor möjlighet till ett berikande friluftsliv. Det lilla kvarvarande spillran av det småskaliga, kustnära fisket behöver också värnas. Det är i verkligheten inte något problem att samexistera, utan tvärtom. Besökarna uppskattar att det finns människor som bor året runt som upprätthåller hävd och gör i ordning faciliteter.

Vi skärgårdsbor vill bo kvar och kunna bygga ett hus till våra barn och vi vill kunna fortsätta livnära oss här och även ha möjlighet att delta i det moderna samhället på samma villkor som andra. Den särbehandling som vi utsätts för bara för att vi bor där vi gör måste upphöra.

Lotten Hjelm
Ordförande Skärgårdarnas Riksförbund